

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Opusculum IV. De Sanctis tempore Pestis specialiter invocandis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

per hac efficiamini diuina confortes nature. Tu igitur ora pro nobis S. Dei Genitrix, vt digni efficiamur his maximis & pretiosis promissis; & adiuua vt tandem allequamur quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quod promissit Deus diligentibus se.

OPVSCVLVM IV.

DE SANCTIS TEMPORE PESTIS SPECIALITER INVOCANDIS,

EX HISTORIIS SACRIS, ET ECCLESIASTICIS.

AMice & Candide Lector, prodierunt huic preteritis annis laevitate pestilentia multa à multis suggesta remedia spiritalia: Inter cetera prelo data sunt Tornaci, Athi, Leodij, Montibus, Parisijs, & alibi. Litanie breves sic incipere: *Litania missa per Leonem Papam Tertium ad Carolum Magnum qui ab eo petierat remedium contra pestem. Sanctus autem Pater ordinauit, vt gestarentur hæc Sancta nomina: Iesu Redemptor. Misereere nobis. S. Maria, ora pro nobis. S. Anna, ora Erc. S. Adriane, ora Erc. S. Syluester, ora Erc. S. Martine, ora Erc. S. Nicolae, ora Erc. S. Anoni, ora Erc. S. Bernarde, ora Erc. S. Gerundis, ora Erc. S. Rochi, ora Erc.* Hæc nomina Sanctorum pia sunt, & hi Sancti piè invocantur, nisi quodd nomen S. Gerundij hæctenus non invenierim in Catalogo Sanctorum, sive apud Surium, sive apud alios, & cum multis Viros eruditissimos de illo interrogarim, omnes illum ignorant, nec sciunt in qua Provincia Orbis colatur, aut eius reliquæ sint; vnde mihi hæctenus manet Nomen illud suspectum. Sed etsi ponamus verè nomen Sancti esse; eamen titulus harum Litaniarum omninò sapocryphus est. Quis enim ignorat S. Bernardum aliquot sæculis posteriorem esse Carolo Magno? Vade ergo Pontifex Leo eius nomen gestare vellet & invocare Carolum dicit & S. Rochus manifestè plurius adhuc sæculis posterior est. Vade miratus sum talia imprimi, & distrahì, & persuaderi simplicioribus. Quocirca ex hac occasione selegi ex sacris Historijs & Ecclesiasticis nonnullos speciales Sanctos, qui tempore pestis invocari possunt, & auxilio esse solent populis afflictis.

(*)

Primò ad Sanctum Sanctorum, IESVM CHRISTVM Crucifixum, oculi corporis & cordis contagione vitendi sunt. Olim Ilicæstræ veneno & contagio Dominus Serpentum ignitorum in solitudine infecti venerunt ad Moysen, & dixerunt: *Peccavimus, quia I. Christi, cui sumus contra Dominam, & te, ora vt tollat à Num. 21 nobis serpentes.* Oravit Moyses pro populo, & locutus est Dominus ad eum: *Fac Serpentem anem. Et pone eum pro signo; qui percussus aspexerit, vivet.* Fecit Moyses, & sanabantur percussis aspicientes in serpentem exalratum, & posium pro signo. Præclara sanè figura eorum, quæ postea per Christum gerenda erant.

Christus Dominus, tamquam Serpens venenatus, hoc est, tamquam Homo noxius & serpentinus, in lignum Crucis erectus est ab impijs. Sed Deus posuit eum pro signo. Quapropter qui eum cum fide & pietate inspicit, sanitatem mox consequi potest; iam à veneno inficiente corpus, sicut animam. Quare ipse Christus typum Serpentis æne in se complendum pronunciat. *Sicut Moyses exaltauit Serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis, vt omnis qui credit in ipsum non pereat, sed habeat vitam æternam.*

Hoc porò notabile est, & admiratione dignum, quòd cum castra Hæbræorum centenis millibus constantia ad multa sese diffunderent miliaria; Serpens tamen ille ita à Moysen exalratum fuerit, vt ab omnibus circumspici posset. Quod etiam significabat Christum ita pro omnibus exalratum, vt nemo sit qui eum cum pietate & fide intueri non possit, & sanitatem ab eo percipere. Aspiciamus ergò in ipsum plena cordis conversione & contritione, dum virus serpit contagionis; nec frustra neus erit hic aspectus, sed ipse nos quoque vicissim adspiciet tota cordis sui compassione, & miserabitur nostri, protectionemque impendet & tutelam, sanitatem impertietur & medelam. Aspiciamus in eum, qui in Cruce reputatus est vt leprosus, contagiosus, plagatus, vt plagam tristem & foetidam à nobis propulsa dignetur. Certe devotio ad Crucem & Crucifixum multum hic habet efficacitæ, vt preces nostræ & lachrymæ in afflictione exaudiantur.

Sæpè apparuisse legitimus cœlesti prodigio Crucis quædam sanguinolentas in virorum ac mulierum vestibus, quæ videbantur præsignificare pestem lævissimam sublecuturam. Aique his signis prodigijs monebat Deus homines, vt se corrigerent, ac imminentem eius iram averterent, sese convertendo ad sacratam eius Crucem pia cum fide; & ad IESVM Crucifixum, cuius Sanguine præsidium invenitur & remedium.

Audi hac de re memorandas Historias ex multis

Sanguinolentas vestibus se præsignificantes pestem

ANTI 9

tis Scriptoris Ecclesiasticis.

Anno M.C.C.I. in Germania, maxime in Diocesi Leodiensi, apparuerunt hae Cruces sanguinolentae in multorum vestibus, & anno subsequente peltis grauiissima. Germaniam longe lateque est depopulata, vt testis est Surius in suis Commentarijs. Et quod dictu mirum est, etiam illis in vestibus lineis cruces inuente sunt, quae cibus incluse reuebantur, atque etiam in hominum corporibus, vt idem testatur. Istud verò in tertium vsque durauit annum.

Fulsius hac de re agit Trithemius in Chronico Histuriciensi, vol. 4. Graecus, inquit, apparuerunt in lineis vestibus, in canistis, in ianiam in iudis, in mensis, in populo mulierum, in albis sacerdotum, & corporibus, nec solum in his quae quotidiano habebantur in vsu, sed etiam in illis quae abcondita iacebant in cistis ad quae nullus aeris poterat penetrare influxus. Capere autem in primis apparere circa Rheinum, ac deinde per totam Germaniam in Suetia, in Francia Orientali, in Austria, in Bohemia, in Saxonia, in Dacia, in Polonia, & in Hollandia, Brabantia, per Galliam, totam, non sine timore, & horrore magno mortalium, subit & insperate apparuerunt, vt cadere quodammodo putarentur de Calce, ut cum aliquando Saluae Reginae caneretur in Ecclesia quaedam a hominibus insignitis Crucibus subitò viderentur, maxime in populo mulierum. Erant autem cruces paruae confusi aut sub ruber coloris, nec poterant aliqua lotione deleri, sed post nonnumquam ut plerimum euanescebant. In quibusdam etiam apparuerunt lanceae, spinae corona, virga, flagella, & reliqua Dominicae Passionis insignia, etiam videre terribile miraculum. A Hispanis, in Ecclesia Canonice appaeruerunt etiam cruces in superpelliceis & albis, sed praesertim in populo mulierum. Magna auctore mortalitas: has cruces secuta est Haec Trithemius.

De hac eadem re etiam scribit Placentinus. Hoc anno mira & inaudita ostendit Deus, haec quidem in uno & alio loco Diocesis Leodiensis à festo Paschaebus aliquando in domibus, & in ipsi etiam cubiculis apparuit inopinatio signum Dominicae crucis, fuit quoque nigrum, aut rubrum, ita vt putaretur esse verus sanguis cum modula & sanie effusus. Emergebantque cri & simplices, & aliquando bifida in forma signi sepulchri Dominici.

Scriptor hac de re Ioannes Hornaues tunc Episcopus Leodiensis ad Maximilianum I. Imperatorem, cuius epistole habes substantiam in Chronico, Leod. apud Chapeauilleu tom. vlt. pag. 231. Edidit etiam ad eundem Imp. hac de re Poëma. Franciscus Picus in Staurosticho, vbi sic canit:

Hic de mensa recens populi mysteria mirum
Attoniti inspicunt homines, passimque stupentes.
Inscribunt puro et lapide insignia caelo.
Sanguinolenta cruce, clare memoranda triumphis.

Effigies laetè spectatur, spongia, clausi.
Non ignota cano, Caesar monstravit, & ipse

Vidimus, innumeros prompsit Germania testes.
Postmodum reddidit rationem cur talia signa I. sui
Christi Crucifixi visa sint multis in locis cum prodigio caelesti, dum addit:

Crederem Dominum, celsa qui praesidet arci,
Olim longa sui potentem obliuia mandum
Vidisse: & signo voluisse salubribus alma.
Sapius, utique alia, exire ad limina lucu.

Exultat ipse, quod & nos pie opinari possumus, inter alias causas horum signorum voluisse Deum per illa indicare Crucis Christi memoriam & Passionis eius meditationem passim tunc oblivioni traditam fuisse, ac proinde fortis in vestibus & corporibus hominum exhibuisse, quod in eorum desiderabat cordibus. Sic dicit S. Antonius: Quia videbatur extincta memoriae Passionis in mentibus hominum, voluit Dominus excitare & in caelestere hanc recordationem per impressionem manifestam caricium in corpore B. Francisci.

Nota etiam Linturius in Append. ad Franc. temp. haec facta esse circa festum Inventionis S. Crucis.

Sic enim ait: Cecidit de caelo circa inventionis S. Crucis festum figura armorum passionis Christi sanguinea super peplum cuiusdam virginis in Mastrecht qua lauans peplum post octauam, cecidit iterum sanguinata figura nec deleri potuit de populo Crucis Christi, Corona spinea, Lancea, Flagella. Haec ille.

Concludimus itaque, & dicimus, optimum praedium & remedium contra pestem, esse memoriam Iesu Christi Crucifixi, ac Passionis eius meditationem cum viva fide, & peccatorum compunctione coniunctam. Hinc illud:

Sanguinolenta cruce, si quena mysteria terrent.
Deflect erratos, supplece corde illic.
Molli arundo Notis, ac nervis statitur arcibus.
Igne Chalybi, Adamas sanguine, corde Deus.

Hinc etiam Ecclesia Catholica tunc solet processiones celebres institueret cum Crucis delatione, ac cum Venerabili Sacramento, quibus omnibus fit renovatio specialis & memoria variorum discursuum Christi ante Passionem, dum hic illic per plateas circumducitur propter nos: memoria quoque suae Crucis eius, quam in vexillum erexit, vt sub illo protegamur, & securam mittemus, memoria denique mortis eius, quae vivificamur, & contra plagam mortis munitur, & remedium accipimus. Dicamus ergo hic retro corde gratiam postulantes Iesu Filii Dei viui, & Filii hominis, qui in Cruce ad serpentes eleuatus es, sana nos à virulento contagio. Hoc te rogamus humilissime per Crucem & Passionem tuam, per agoniam & sudorem, per Calicem amaritudinis, per Coronam & Claudus transigentes, per omnes cordis tui amaritudines & dolores.

CAPVT II.

Secundo invocanda est Maria Deipara, cui De Inuocanda
comperit hic Titulus honoris specialis ratione, cetero
CONSOLATRIX AFFLICTORUM, SALUS INFIRMORUM, Deipara
RUM.

Et spon-
sus Iose-
phi.

rum. Nempe ipsa frequenter specialem, exhibuit
protectione his qui ob contagiosam luem afflicti
mererant. Quod quidem varijs declarari potest
exemplis.

Illud pernotum est & pervulgatum, quomodo
tempore S. Gregorij lues violentissima cessavit, de-
lata imagine B. Virginis (quae à S. Luca fertur de-
picta) in celebri Romae processione & supplicati-
one. Quae quidem processio & supplicatio quo-
rannis rememoratur per Preces publicas in Festo
S. Marti institutas. Tunc Angeli audiri sunt & Ce-
lo illud canere: *Regina Caeli letare alleluia. Ecce.* Cui
cum Clero adiuxit S. Gregorius: *Ora pro nobis Dei
Alleluia.* Atque tunc mira aëris serenitate reful-
gente, cum Sol antea foret in nubilo, visus est An-
gelus gladium euaginaturn & eruentium reconde-
re, emineas super Castro, quod ex tunc vocatum
est *Castrum S. Angeli.* Atque etiam modo, La-
pis ille Romae ostenditur & asseruatur, in quo An-
gelus stetit.

Illud etiam historijs & picturis passim expres-
sum est, quomodo B. Virgo S. Dominicum & S.
Franciscum Christo Iudici perituro repraesentant,
ad peccatorum conversionem procurandam ido-
neos servos, & sui cultores eximios; ut è manu Fi-
lij exeererent Tria iacula ardentia, quae vibrabat
ad transigendum populum suum. Haec erant Tria
Flagella, Pestis, Bellum, Fames, quae Christus mi-
nitabatur, nisi Mater eius speciali sua ope & benig-
nitate aue tisset illa.

Sed ut aliquid de Belgio dicamus, celebre est
quod per beatissimam Matrem Valencenis olim
contigit Rem sic referunt. Anno Domini millesimo
octavo ita lue epidimiae laborabat Civitas Ya-
lencensis, ut paucis diebus septem milia pestis
absumpsisset. Cum autem sanctus quidam Eremita
incessanter Deum & Virginem precaretur pro hac
averrenda plaga, obtulit ei videndam Deipara,

Nota. hi-
storia.

& significavit mox cessaturam. Praecepit autem vi-
cibus indiceret ieiunium in profesto Nativitatis
suae gloriose ac sic futurum, ut nocte sequenti ex-
perirentur potentiam Dei. Nocte ergo illa cum
civium bona pars vigilijs & precibus intenta supra
muros consillaret, in Deipara Angelis sociata in-
numeris, visa est urbem circumire, illoque circum-
dare; & id quidem in conspectu Magistratus & po-
puli, qui per lucem insolitam acciti illuc propen-
derant. Illi rursum per dictum Eremitam, ut toto se-
quenti die Nativitatis suae cives se in oratione
continent, & sili vestigia relegentes, pari circui-
tu supplicationem inirent, sicque contagium ces-
saturum. Facta ergo supplicatione à clero & inco-
lis, mox cessavit pestis. Insuper Filium illud velut
perenne beneficij monumentum reverenter colle-
gerunt, & pro gratiarum actione quotannis in Fe-
sto Nativitatis B. Virginis perdurat solennis ibi
supplicatio duarum leucarum spatio. Filium verò
istud à Sodalibus Constaternitatis Fimbriatorum,
v. vocant, diuitem capsa in clusum nudis pedibus in-

illa supplicatione circumfertur. Voc. ut vulgo *La
Confrarie de des Roex*, gestantque fimbrias laeas in
Tunicis lógis, in memoriam Filii illius Virginis &
caelestis. Atque certatim in illa supplicatione è vi-
cinitis Cœnobijs Reliquiae nobiles deferuntur, in-
ter quas octodecim Sanctorum integra corpora
enumerare & thecis inauratis vel deargentatis
inclusa.

Ex eo autem quod B. Virgo ministerio Angeli-
co per filium civitatem suam afflictam circumfer-
derit ad sedandam luem pestiferam, potuit eman-
nasse, mos ille in quibusdam locis, quo nonnulli
tempore pestis filio circumdant Beatas Parochias
les, ubi afflicto grassatur: & postmodò ceti lumino-
sa filium obducunt, ut ardeat in Ecclesia vique
ad pestiferam consumptionem. Vulgus hoc vocat,
Faire vne soigne à l'en tour del' Eglise. Sed claudi-
am multas superstitiones hic se se inferere, aut
certè observantias non satis approbatas, puro id
egregio Episcoporum examine & approbatione.

Cætum longe à nobis propulsanda est ingrati-
tudo illa, quam in quodam suo cultore graviter
reprehendit beatissima & benignissima Mater. Ille
dum mentio fieret à nonnullis de multis beneficijs
favore Virginis ab ipsismet perceptis ob sedulum
illius cultum, ausus fuit conqueri & dicere, se spe-
ciali eius obsequio multis annis additum fuisse,
nec tamen expertum esse sibi aliquod speciale be-
neficium ob id exhibitum. Ve igitur ingratitude-
nem & errorem eius è mente propulset, dignata
est misericors ei Mater apparere, & hunc in mo-
dum acriter cum argueret: *Quid loqueris dixeris in-
grate & insulse? An non meministi tales amicos tuos
infausta morte abreptos? None vidisti hos quos
nominatim exprimebat? vicinos tuos peste sena inte-
nisse? illa quae, angustine & amicitia, tibi devincti
(quos etiam nominabat in nomine infortunij salubus &
salubus sunt obrutit? Imò ex illis multi aeternus sus sta-
tus adiisti. Cur ergo conquereris te nihil à me speci-
ali beneficii ac. e. isse? Quare similis mortis & infir-
mitatis non est? Quis te protexit? Niquid mis-
ericors manus mea? Amodo ergo desine conqueri, sed
grato animo gratias refer. Deo qui per me tot te ex-
mit peccatis, tot periculis, & ab ipsa infelici morte, eru-
it; & servavit in meo obsequio per seueras, caetera e-
xemplo tuo calcare adipe. Haec Mater pia cultorij suo*

Nos verò etiā similibus alloqui videtur verbis & mo-
ditis, ut oculos aperiamus, nec in simile incidamus
ingratitude & insipientiam. Quia singulis die-
bus, imò horis, eius intercessione pluvit loper nos
beneficia divina; et ipse enim frequentissimè animā
nostram à morte, oculos à lachrymis, pedes à lapsu
& corpus ab agitudine, vitam ab interitu. *Nihilij à
Deo ad nos beneficii à celo fluit, quod per Mariae ma-
nus non transferit*, inquit S. Bernardus.

Sicut vero dicimus specialiter tempore morbi-
do & contagioso Virginem Mariam, uti Matrem
potentem & benignam, in vocandam: sic nec obli-
vioni tradendus Sponsus Mariae, Nutritius Iesu S.

ANTIS

S Ioseph specialiter etiam tempore pestis invocandus.

Gen. 47. Ioseph vs. Imò instanter rogandus est tunc temporis, vt per tres benedictas suas mansiones, in Nazareth, in Beethleem, in Egypto, noſtris benedictionem impetret mansionibus vtrā peste & lue finitibet. O potentem apud Iesum Ad vocatum, a quo dependet benedictio nostra, ita vt posthū hic edicere quod olim Egypti alteri Ioseph Patriarchæ: Salus nostra in manu tua est, tantum respice nos, & lani seruiemus Regi.

Propterea dixit S. Thomas in 4. d. 45. a. 2. Quibusdam Sanctis dicitur esse in aliquibus causis precipue patrocinari, sicut S. Antonio ad ignem. S. Apollonia ad dolorem dentium. S. Agatha ad dolorem mammillarum. At S. Ioseph in omni necessitate & negotio concessum est optulari, & omnes ad se p̄dē conjugios defendere fouere, & paterno affectu protegi.

Confortice S. Theresia dicit c. 6. vitæ suæ: Accepi Ad vocatum & Intercessorem S. Iosephum, & scio eius intercessionem mihi semper profuisse in necessitatibus, tam corporis quam animæ. Nec memini me aliquid ab eo petiſſe quod adimpletum non fuerit. Maxima gratiarum dona per eum sum consecuta, ita vt conſecro Deum alijs Sanctis importiſſe gratiam aſſidue in aliqua necessitate, sed huic in omnibus plane pronus experiamur. Hæc ipſa. De hæc plura dixi in Felto S. Iosephi in Vite nostra Florgera.

Orandum ergo hic feruenter & amanter ac dicendum: Sancta Maria, Dei Genitrix Virgo, Conſolarix aſſictorum, Salus infirmorum, Refugium peccatorum, cum Iosepho Sponſo tuo dilectiſſimo, & Filij tui Nutritio amantissimo, ne derelinquas nos in hac aſſictione nostra. Eſto nobis in hac caligine amara, Stella maris lucida. Nota est illa Antiphona: Stella cœli extirpauit, quam Coelstem aliquem atulit contra pestem, referunt Chronica Minorum, &c.

CAPVT III.

De Inuocatione Sanctorum Angelorum. Tertio invocandi sunt Sancti Angeli specialiter autem, post Michælem & Gabriëlem, Auctores Riphæel invocandus, tamquam Medicus salutis, cuius auxilium in Tobia peregrinante effulſit contra pericula, cum anima, tum corporis. Hinc illa oratio Ecclesiæ:

Angelus nobis Medicum salutis Mito de cœlis Raphael, vt omnes Sanes egrotos pariterque nostros Dirigat actus.

Deinde, cum vnicuique parochie Angelus designatus aſſeratur ad specialem protectionem, imò vnicuique Altari, vnicuique etiam homini: iuuabit certe Angelos hos Protectores & Custodes in hac plaga invocare & placare.

Dico & placare, quia Angeli boni Dei iussu sunt peccatorum nostrorum vindices per has immillas ab eis plagas. Nec enim existimamus malum fuisse Angelum cui dixit Dominus Davide orate, Conſtine manum tuam. Additur enim ibi: Erat autem Angelus Domini iuxta arcem Areuna Iebusai, Mariale.

Sic & Angelus qui tenebat ventos ne flarent super terram, vnde corrupto aëris & pestilentia ortum ducit, Angelus erat Domini bonus, sed vindex.

Talis etiam erat Angelus ille, qui nocte vna percussit exercitum Sennacherib, centum & octoginta milia dans interfectioni. Et hos quidem pestilentia interſiſſe, nonnulli Interpretes existimant. Non enim exprimit sacer textus, quo mortis genere perierint. Sed tantum dicit: Venit Angelus Domini illa nocte, & percussit in castris Assyriorum centum octuaginta milia. Quo facte modo dicit: extenuit Angelum Domini manum super Ierusalem, & percussit populum tempore Davidis. Porro ergo vna nocte ita aer inficit, vt tot milia perierint, eliquæ hinc verum, Vidi eos qui emittunt dolores, & metunt eos, fiant Deo perſiſſe, & spiritu ortus conſumptus. Quasi dicit: Non eget Deus exercitu, gladio, aut hasta, vt peccatores inceniat, sed solo flatu interſicit: quasi si homo iratus solum per os aut nates respiciens hostem proſterneret. Quæ monet lanas: Quis cito ergo ab homine, cuius spiritus in naribus eius, quin excelsus repulſus est. Caute iam Dei, & Christi hominis, in vocatione, qui potens est lola respiratione vos in arenas deuoluere poterat.

Sic & Angelus percussit primogenita Egypti, aliasque plagas inficiens, dici potest Angelus Domini bonus. Nec refert quod dicantur hæc plagemissiones per Angelos malos. Hoc enim dicitur, non cuius in eam si fuerint, sed quia malum infligebat. Vnde ex Hieronymo & Chaldaico textu quidam legunt: Missiones per Angelos malorum, quia scilicet auctores & actores erant illorum malorum, & damnorum quæ patiebantur Egypti. Sic erant Angeli mali etiam Egyptio.

Neque tamen negamus, plagas has procurari & inferri plerumque per Cacodæmones & Angelos malos: Sicut fuit qui I-b percussit lue contagiosa permittit Dei. Imò & a Deo magna eis permittitur potestas super aerem & eius corruptionem, ex qua pestilentia orti solet, idque fit ad vindictam celestem nostrorum. Sic Angelos malos fuisse illos, qui tempore Constantiani Copronymi impienſissimi Iconoclastæ plebem pestilentia percussere venimile est. Rem hic enarrat Cardinalis Baronius tom. 9 ex Theophrasto, & alijs.

Hic cum aduersus sanctus Ecclesiæ & sacras imagines multa inania inſurrexisset, earum cultum abolere conatus, vixit Regia sua Vrbe Constantinopolim permittente pestilentia flagello percussam a Deo, licet ipse vt Pharaon olim incorrectum permāserit. Coeperunt ergo se vbi viderent in virorum indumentis, quæ in sacris Ecclesiarum ornamentis, & in velis, crucicula plurima veluti ex oleo designata. Facta est ergo in die trisiduo defectio animi multa, ob dubium illud signum. Multi etiam quasi in extasi cõſpicebant circa se viros quosdam velut peregrinos, cum truci facie: qui domos ingressi, alios quidem ex domo deferebant, alios vulnerabant. Et hæc quidem

4. Reg. 19.

Iob. 4.

Iſa. 2.

Pſal. 77.

De Inuocatione Sanctorum Angelorum.

Angelus aſſiſit S. Rocho vt Medicus.

Angeli Dei iuſti peccatorum vindices.

2. Reg. 24.

quidem multorum phantasijs occurreret, sed & re-
 rat cum sua familia ab imminente eis plaga. Sic Ia-
 cob luctatur tota nocte cum Domino, sive cum
 ipsa que viderant fieri inveniebantur, ita ut non
 essent domus, qua non haberent mortuos sepeliendos.
 Et ita repleta sunt universa tam urbana, quam sub-
 urbana monumenta, & cisterne & lacus, & plurima
 vinea & horti ad sepulturam effossi: & vix capere
 poterant sepeliendos, omni domo calamitate repleta,
 propter depositionem qua impie facta erat sacrarum
 imaginum ab Imperatoribus. Hæc ibi.

Quam verò erant hi cruci facie homines, qui
 in quadam extasi a multis cercebantur domos in-
 gredi, & passim vtriusque sexus personas percute-
 re, & omnia funeribus & cadaueribus replere, nisi
 Angeli mali & Cacodæmones, quibus hæc dara
 erat a Deo peccata ob peccata, ut domos omnes
 inficerent, & habitatores interficerent, aeremque
 ipsum intolerabili corruptione inspergerent? Oran-
 dum ergo nobis est suppliciter tempore contagio-
 si, ut hostes aereos, mali hæc nobis procurantes,
 compescat Deus per Angelos bonos nobis ad præ-
 sidium datos. Hinc & illa oratio Ecclesie ad Deum
 directa singulis Dominicis pro Angelo Parochie
 post asperionem aquæ benedictæ: *Exaudi nos Do-
 mine sancte, Pater omnipotens æterne Deus, & mi-
 tere digneris sanctum Angelum tuum de Cælis, qui
 custo liat, fruatur, protegat, visitet atque defendat om-
 nes habitantes in hoc habitaculo, per Christum Do-
 minum nostrum.* Orandus Dominus cum David.

2. Reg 24

Recordare Domine testamenti tui, & his Angelo per-
 cutienti, cessa. *am manus tua; & non depleatur terra
 & ne perdas omnem animam viventem.* Orandum
 dicendum ex imo cordis:
*Sancte Michael qui stas pro animabus iustis:
 Sancte Gabriel qui gaudium & benedictionem nunc-
 cias mundo.
 Sancte Raphael, Medice salutaris, Comes peregrinatio-
 nis:
 Sancte Angele Dei qui custos es huius Parochie:
 Omnes Angeli Custodes nostri à Deo constituti
 Omnes Angeli specialiter altaribus nostris destina-
 ti:
 Omnes Sancti beatorum spirituum Ordines.
 Intercedite pro nobis afflictis.*

CAPUT IV.

De Immo-
 carione
 Sancto-
 rum Pa-
 triarchæ
 rum &
 Prophe-
 tarum.

Quartò invocandi sunt S. Patriarchæ & Pro-
 phetæ, & quidem inter eos specialiter Abra-
 ham, Isaac, & Iacob, quorum sumus Filij spiritua-
 les, Semen Abraham secundum fidem & spiritum,
 Semen Isaac & Isaacis secundum promissionem.
 Hi potentes sunt Mediatores apud Deum pro pla-
 gis his avertendis: potentes pro benedictione im-
 petrandâ. Horum se Deum Deus gloriatur, & dicit
 que cum eis pepigit pro semine benedictio ex eis or-
 runto: *Quare hæc fuit oratio antiqua tempore
 afflictionis: Memento Domine, Abraham, Isaac, &
 Iacob, servorum tuorum.* Sic Abraham Mediatorem
 se interponit deprecans pro Sodoma & Loth libe-
 rat cum sua familia ab imminente eis plaga. Sic Ia-
 cob luctatur tota nocte cum Domino, sive cum
 Angelo vicem Dei gerente, & lacrymis ac precibus
 suis impetrat benedictionem pro se & semine
 suo, nomenque novum obicit, ita ut vocetur Israel,
 id est, Fortis contra Deum. Sed & modò adhuc Ec-
 clesia sic in memoriam Patriarcharum antiquorum
 orat pro afflictis cum morbo luctantibus: *Libera In-
 domine animam servum tuum, sicut liberaisti Noe de di-
 luvio. Libera Domine animam servum tuum, sicut liber-
 asti Abraham de Vr Chaldaeorum. Libera animam
 servum tuum, sicut liberaisti Loth de Sodoma, & de sum-
 ma ignis Libera animam servum tuum, sicut libera-
 stis Iaac de hostia, & de manu Patris sui Abrahæ.*
 Invocandi etiam specialiter Moyses & Aaron. *Moyse
 Quia Moyses pro populo deprecans Deo manus An-
 ligavit, ita ut diceret: Dimitte me, ut irascatur furor
 meus. Aaron verò, stans inter mortuos & viuentes Num. 16
 pro populo deprecatus est, & cessavit plaga. Eorum
 etiam apud Deum tandem agnoscens potentiam
 Pharaos, plaga percussus primogenitorum, qui
 mortui iacebant a primogenito eius vique ad pri-
 mogenitum captivæ in carcere, dixit: Egre dimisi, Exod. 10
 ire, immolare Domino sicut dicitis, & absunt: bene-
 dicite mihi hoc est, orate pro me, ut facri explicant
 interpretes. Ego tandem agnovit gravissima plaga
 pressus eorum orationem huius esse posse profectum;
 licet adhuc postmodum cor obduravit neglecto lu-
 minæ veritatis.*
 Invocandus etiam David Rex Sanctissimus, qui David
 precibus poruit gladrum peccientie cadentem in Rex.
 tutore populum continere & removere: De quo &
 alibi gloriosè loquens Dominus, dicit: *Protegam
 civitatem istam propter me, & propter David, servum
 meum.* An non vides hic in eius licet iam defuncti
 merita Dominum respicere, & apud se illa deposita
 habere? Cum igitur sit ipse VIR SECVNDVM COX-
 DEI, poterit erga afflictos Cor illud diuinitus incli-
 nare, ut sit propitijs eis in simili quam ipse percussit
 afflictione, stans inter mortuos & viuentes, ut tram
 Dei placaret misericordiam. Optimam itaque ha-
 bent repositam gratiam, qui cum cum pietate in-
 vocarint, protegetque eos Dominus propter se &
 propter David servum suum.

Abrahæ
 Isaac &
 Iacob

1. Job
 1. Job
 1. Job

rentius.
Cosmas
& Damia-
nus. S.
Eustach.

eripere vel utari. Innocentius & inelyti illi Mir-
tyre. SS. Cosmas & Damianus, vt qui nobiles Me-
dici fuerunt in terris, iam sint nobis Medici de caelis
in hac aggritudine inmedicabili humana arte:

S. Eustachius etiam pie hic invocandus, cui cum
apparuisset Dominus mox a conuersione, dixit se
velle eum instar Iob probare, & Orbi vniuerso in
exemplar patientiae & potentum calamitatis ex-
hibere. Cum igitur rebus omnibus eius familia il-
lustris foret & copiosa: repente eam inuadit pestis
seruos & ancillas omnes depascens, & rotam do-
mum vacuum reddens famulis. Deinde pestis ag-
greditur pecorae, equos & mulos, boues & oves, ex-
editque omnes eius greges, ita vt animalium pos-
silio copiosum funditus interierit. Intellexit autem
ipse cum vxore hoc esse principium & velut proe-
mium tentationum, ferebantque forti animo
haec omnia: adimplentes illud S. Iacobi: *Omne gau-*

Iac. I.

*diu exultare. Fratres, quando in variis tentationes
pccideritis, cientes quod probatio fidei vestra, patientiam
operatur, patientia autem opus perfectum habet,
vt sitis perfecti & integri in nullo deficientes. Hoc
autem solum petebant ne eos delereret gratia Dei
gratiaque tolerante benignae eos aspiciens. Ita Sa-
tanas. . Novemb.*

S. Adria-
nus in Bel-
gio.

In Belgio specialissimè invocatur S. Adrianus,
qui adeo potens est in morbo epidemiae, vt ad cor-
poris eius sacrum pignus, quod Gerardimonibus
in Hannonia requiescit, & pie colitur, peregrinae
tio sit: celebris Novimus quoque & restari possi-
mus parte brachij eius è nobili Lobbiensi Cœnobio
(vbi notabilis pars pretiosè adseruatur) delata in
varia loca peste infecta, mox luem sedatam fuisse,
populis caeleste auxilium agnoscentibus. Testari
id possunt Montenses, Dionantenses, Bellemon-
tenses, Anderlacentes, & alij, qui hoc pestilentiae
morbo adfusi, postularunt humillimè à Reueren-
do Praesule & Conuentu Religioso Lobbijs, vt ad
illos pretiosum illud pignus deferri permitterent.
Quod quidem magno cum fructu factum fuit. Lu-
xeoburgensis quoque Civitas, siue Primores illi-
us, ex his abhinc annis afflictissimi miserrant spe-
ciali legatione ad Adrianum Gerardimonenses, spe-
pendentes eius Tholo & sacrae Aerae symbolum suae
deuotionis Cordis effigiem quamdam auream o-
perose & affabre factam, vt Cordium afflictorum
langoribus gravissimis in civitate sua ac Provin-
cia subvenire suo dignaretur patrocinio.

S. Seba-
stianus.

Invocandus denique S. Sebastianus, vt qui telis
adeo inhumaniter transfixus fuit, irae divinae sa-
gittas à nobis suis avertat meritis. Hoc enim sua
promeruit passione & patientia. Notum est ex Pau-
lo Diacono lib. 6 & ex alijs Historicis, quod Anno
Domini 680 mense Iulio, post Lunae Eclipsim,
peste ingens vastavit Romam, & nonnullas Italiae
Civitates. Tanta autem morientium erat multi-
tudo, vt parentes cum filijs, fratres cum sororibus
bini per feretra ad sepulchra ducerentur. Tunc quo-
que visibiliter multis apparuerunt Angelus bonus
& malus, noctu per ciuitate pergeres. Ex illis bo-

ni Angeli quoties malus Angelus venabulo quod
mau getebat, oltium cuiuscumq; domus percuf-
sisset, tot de eadem domo die subsequenti homi-
nes interibant. Per revelationem autem euidam
dictum est, pestem non cessaturam, priusquam in
Basilica S. Petri ad vincula, S. Sebastiani Martyris
altare erigeretur. Ita factum est, & delatus ad Vir-
bem S. Martyris Reliquijs altarique erecto quiescit
lues pestifera.

Quiescit caput S. Sebastiani Epternaci in Duca-
tu Luxemburgensi, quod S. Willbrodus Sergio
Papa dicecensis Roma dono accepit. Illud autem,
vt pestis epidemica grassari vix iam incipit, frequen-
ti peregrinatione & concursu colitur, vt S. Seba-
stiani interuentu Christianus populus a periculo
liberetur. Quod quidem ob gloriosi Martiris me-
rita elargiri solet Deus. Testis est Brethelus in Hi-
storia Luxemburgensi.

Ergo & tunc oportuna erit haec oratio. S. Seba-
stiane, Martyr inelyte, cum meritis a ueris à plebe tibi
deuoto iugiter iacta diuina: S. Laurentii intercede pro
nobis, vt liberemur ab igne pestilentiae: S. Adriane
ponens apud Deum in nostra afflictione adiuuans a-
pud illum pro auerendo morte; iudice. Vofij, d'hu-
bles & illustres Medici, SS. Cosma & D. miane, e-
stote nobis de celo Medicia intercessione Omnes Sa-
cti Martyres interuenite pro afflictis. hoc enim apud
Deum promeruitis vestro pro eo profuso sanguine.

CAPVT VI.

Specialiter hi in auxilium vocandi sunt
qui Patroni sunt locorum in quibus agimus in
quorum honorem Tempia & Altaria erecta sunt
atque quorum sacris ibidem gaudemus Reliquijs. Hi
nempe populam in sua protectionem receperunt
contra aduersam tam corporis quam animi, vt suis
manu & tutela eorum iter arripiant aeternitatis. Er-
go specialis deuotio eis debetur, vt amolantur à
nobis flagella diuinæ indignationis, quae peccatis
nostris in caput nostrum accesserunt: & benedi-
ctionem nobis impetrent ac defensionem.

Quod autè dicimus invocandos eos singulatim
quorum gaudemus Reliquijs sacris, docuit Am-
broli dum lib. de viduis c. 8. dicit: *Obsecrandi sunt
Martyres quorum videmur quodam corporis pignora
patrocinij vendicare. Possunt pro peccatis rogare nos-
tris, qui proprio sanguine sua habuerunt peccata,
lauentur. Quod de Martyribus dicit, idem dicimus
de alijs Sanctis: nos enim habemus speciale patroci-
nij si eorum pignora facta corporis & exuiae apud
nos quiescant cum honore. Vnde & in flagellis so-
lent nobis esse auxiliatores oportuni.*

Sic meritò in Dicecesi nostra Leonidensi invocan-
tur specialiter S. Lambertus, S. Hubertus, S. Serua-
tius, quorum sacris corporibus gaudet Dicecesis
illa, quique se se sapius Tutelares Duos in flagel-
li & aduersis exhibuere, & potentes apud Deum
Mediatores & Intercessores.

Sic in oppido nostro meritò & quidem singu-
lari

ANTIO

De Inu-
catione
Sancti
Sebastiani
in Ep-
iscopio
Novimus
fuit dicitur

lariter invocamus S. Germaum Episcopum Parisien-
 sem, ex Ordine S. Benedicti electum Antili-
 ten, qui ex antiquis saculis Ecclesie nostrae Patro-
 nus est designatus. Dico merito & singulariter
 nos cum invocare tempore morbo & contagio-
 so, quia Deus ol in tantam ei gratiam laetitiam con-
 tulit, ut lecti eius stramiam & paleas ad agros de-
 latæ, eos sanarent ab omni infirmitate. Idem quo-
 que præstitit epistolæ manu eius conscriptæ,
 quis vbi agi de voce susculabantur, mox sanitate
 & vires recuperabant. Sed hoc spectatum hic re-
 memoraandum, quod cum Medoni propè Parisios
 incolæ omnes pesti laborarent, nullo illuc bene-
 dicto pace, mox eos sanos & incolumes redidit.
 Cui ergo nunc non minus potens sit in cæli, quam
 tunc in terris, merito ad eum recurrit populi
 eius tutelam adicere contra omnia adversantia.
 Quapropter hæc est nostra ad eum Antiphona quoti-
 die decantata: O Germane, Pater bene & Patro-
 ne, Te quaesumus locum istum protege, defende, & visita,
 pro devota tibi servitute Christi quam exora. Cui addit
 Versus: Ora pro nobis Beate Pater Germane, & Pater
 ni efficiamur Christi promissione. Postea hæc subscri-
 quitur Oratio: Deus qui compis quæ ex nulla no-
 stra virtute subijciunt, concede propitius, ut merce-
 sione B. Germani Confessoris tui atq; Potestatis conserva
 omnia aduersa manu amur Per Christi Dominum no-
 strum. Idem Patronus colitur special cultu Pari-
 sijn, vbi fuit Episcopus Augustodun: vbi natus fuit
 & educatus, M. antibus Hannoniæ, ac pluribus
 alijs in locis vbi Ecclesie in honorem eius erectæ
 sunt.

S. Germa-
 nus, di-
 versis in
 locis invo-
 catur.

Patroni
 locorum
 speciali-
 ter invo-
 candi

Audieram ad propositum nostrum de Patro-
 nis locorum spiritualiter invocandis, quod refert S.
 Gregorius Turonensis in vita S. Nicetij. Cum lues
 inguinaria Tevericis in populam in circuta civi-
 tatis valde vastaret, & Sacerdos Dei Nicetius pro
 ovibus suis commisit. Dei misericordiam assidue
 imploraret: factus est sonus de nocte magnus, tam-
 quam tonitruum v. l. idam super pontem amnis,
 ita ut putaretur: vrbis ipsa absorberi. Camque om-
 nis populus exterritus in lectulis recedisset læthi-
 ferum sibi oppetens interitum, audita est vox v-
 na cæteris clarior dicens: Et quid hic, o socii facimus
 Ad unam enim portam Eucharis Sacerdos obser-
 vat: ad altera Maximinus excubat: in medio ver-
 tur Nicetius. Nihil hic ultra prævalere possumus, nisi
 finiamus hanc urbem vrbis tui. Hac audita voce
 statim morbus quieuit, nullusque hoc morbo vl-
 tra defunctus est. I. a S. Gregor. Turon. Patet igitur
 quomodo Sanctorum Patronorum præsentia &
 factorum corporum Reliquijs pestis fuerit depul-
 sasqua Trevirenses S. Eucharis, corpore gaudent
 in vna parte civitatis sin altera corpore S. Maximi-
 ni. Hi fuerunt Patroni & Tutores in illo pestilentie
 flagello.

S. Remi-
 gius Rhe-
 mensem

Sic & S. Remigius se verè Tutelam divum, ac
 Patrem peramandum & colendum Rhenensibus
 exhibuit, dum eius Palla circumgestata pettem

deputat eorum simbus Remurus sic enarrari
 dem S. Gregorius Turonensis de gloria Confess. c.
 79. Cum lues inguinaria populam prime Germania
 de vastaret, & omnes terreretur huius cladis audire
 concurrerit populus Rhemenis ad S. Remigij sepulchrū
 pro remedio. Accessis cereis per totam noctem, excu-
 bat in Psalmis & Hymnis. Mane factū, instinctū di-
 vino assumunt Pallam de Beati sepulchro, & compa-
 runt in modum feretri accessisq; super cruce cereis
 dant voces in Canticis, circumstant vrbem cum vicia-
 nee prætereunt vltimū hospitium, quod non hæc circū-
 stione concludant. Non post multos dies, huius civita-
 tis a fine aggreitur lues. Verum locum accedens quid
 Beati pignus accessit, ac si constitutū cereres termi-
 ni, intra impedi non modo non est auxa, sed etiā qua
 in princ. pio per vaserat, huius virtutis repulsi reli-
 quit. Hæc S. Gregor. Turon. Vid. S. Remigij, Janu-
 arii ex H. uicmaro Scriptore vitæ S. Remigij.

Addendum & hic de m. ra virtute, & confiditio
 quasi miraculo S. Eligij Patroni specialis apud Be-
 thunienses in Belgio in præservandis suis a pesti-
 lencia. Ibi Sodalitas quedam est (quam vocat Cha-
 ritaem S. Eligij auctore) qua nihil laudabilis,
 nihil que Republicæ est salutaris, vaans funeris
 est: reudis Per illam fit ut nemo cuiuslibet cō-
 ditionis supremo funeris & sepulchri honore ca-
 ceat. Auctor est vel fialor huius Sodalitij B. Eli-
 gius, antiquus Flandrorum Apocstolus, qui anno
 millesimo centesimo octuagesimo octavo eodem
 temporis & horæ articulo duobus Fabris ferarijs
 vni Bethuniæ, alteri Beuriai (locus est distans
 plus mille passuum) sub noctem apparuit, & vt ce-
 teum illum toto Belgio memoratissimum, qui etiam
 nomum ad sacra accenditur, & non dimittitur,
 efformarent, admouit. Quam rem cum Prior
 Monasterij S. Ptoiechi in suburbij Bethuniensibus,
 vir sanctitatis singularis, cognovisset: factā
 diligenti inquisitione, suator fuit vt cuiusmodi So-
 dalitium pietatis Christianæ in defunctos insti-
 tueretur. Ad cuius legitimam administrationem
 quatuordecim viginti unus viri ex honestissimo civiū
 ordine diliguntur, qui communibus suffragijs
 Præpositum & quatuor viros creant, quos Maio-
 res nominant, qui se Duces præbeant, & cæteros
 sublequi iubeant in ædes quaslibet ad exportanda
 cada vera quolibet morbo etiam pestilentie ex-
 tinctā, modo in Sodalitatem nomina dederint, &
 intra statos limites vrbis morui deprehendantur.
 Et annis propè quadringens compertum est, ni-
 hil contagionis contraxisse, qui tam fiam opus
 charitatis exercuere. Quod quidem beneficium
 Bethunienses, tum Dei clementiæ, tum assidue
 B. Eligij Tutelaris Divi intercessioni adscri-
 bunt. Hæc ex Archivis Bethuniensibus referunt passim Historici
 Belgici.

populum
 servavit.
 Bethuni-
 enses à S.
 Eligio à
 peste præ-
 servati.

CAPVT VII.

De non nullis a liis pontificibus E pi copia speciali ter inue s adis S Gregorius

Septimo invocari uat plurimum nonnullos sanctos Gregis Domini Pastores & Episcopi qui in diebus suis placuerunt Deo, & in tempore iracundie facti sunt reconciliatio.

1. Hos inter cernit S. Gregorius, qui ob pestilentiam si gellum instituit celebrem illam processionem & supplicationem, que Septiformis dicta est. Cum enim pestilentia se uenire Pelagius Papa hoc nomine secundus in processione cum septuaginta alijs subito exiret, et succedens Gregorius, Litaniam instituit quam Gregorianam uocamus, & processionem septeno iulit ordine procedere, teste S. Gregorio Turon l. 10. Hist. Franc. c. 1. Clerus egrediebatur ab Ecclesia Sanctorum Martyrum Cosma & Damiani Omnes Abbates cum Monachis ac Ecclesia Sanctorum Geruasi & Protasii cum Presbyteris regionis quarta Omnis Abbatissa cum Congregationibus sua ab Ecclesia S. Iohannis & Pauli, cum Presbyteris regionis secunda. Omnes sacerdotes ab Ecclesia S. Stephani cum Presbyteris regionis prima. Omnes Vidua ab Ecclesia S. Euphemia cum Presbyteris regionis quinta. Omnes Coniugata ab Ecclesia S. Clementis cum Presbyteris regionis tertia. Unde singulis Ecclesijs exouites cum precibus ac lacryis ad B. Mariam Basilicam congregarentur, & ibi diutius cum gemitu supplicantes, peccatorum uenia impetrarent, sic per triduum Dominum misericordiam deprecantes. Hec S. Gregor. Turon. Hec etiam processionem Cruces nigrae dicta sunt, quod in signum patientiae, homines nigris uelibus induerentur, & Cruces ipsae ac altaria uelarentur nigris paramentis. Videntur potest Baronijs Cardinalis to. 7. anno Dom. 1589.

S. Gallus

2. Eminens est hac in re & celebris in Gallia ac tota Ecclesia, S. Gallus Episcopus Auerneosis.

Hic dum pestis inguinaris per varias Prouincias, maxime per Arelatensem delatret, non tam pro se quam pro populo suo trepidus orabat die nocteque Dominum, deprecans ut uivens plebem suam ualenti non cerneret. Apparuit autem ei Angelus per uisam noctis, uellem caesari, et dixit ei: Beneficis, o Sacerdos quod sic pro populo tuo supplicas Exaudita est oratio tua, et si que liber & plebs tua ab hac infirmitate. Nullus te uisite in regione ista hac strage peribit: nunc no time post octo autem annos tunc uade manifestu fuit transactis his annis eam a seculo discessurum Experge factus gratias ages quod eum Dominus caelesti nuntio consolari dignatus est. Rogationes illas instituit, ut media Quadragesima piallendo ad Basilicam B. Iuliani Martyris itinere pedestri ueniret. Suo autem stadia 360. Tunc etiam in subita contemplatione, parietes uel domorum uel Ecclesiarum signari uidebantur. Vnde hoc signum & inscriptio a rusticis Thau nominabatur. Cum autem varias regiones lues illa

confunderet, civitatem Avernani S. Galli oratione intercedente non attingit. Meruit ergo pius Pastor ut oves coram se deuorari non cerneret. Ita S. Gregor. Turon lib. 4. Hist. Franc. s. & in uita S. Galli de quo & Cardinalis Baronijs tom. 7. anno 1044.

Nec hic etiam praeterendus est S. Cuthbertus Episcopus Lindisfarneus. Hic exorta se uisissima lue uillas omnes & uibes depalcentur, uisitantorum suum Episcoporum, omnibus etiam infirmis necessitate consolationis opem ferebat. Cumque in uiculo quodam omnes uisitare, inuenit mulierem amatam priorem, quod diuam extincto uo filio alterum in sinu gestaret in extremis agentem. Accessit portu VII. Dei, ut benedicens dedit osculum puero, dixitque M. tu: Ne plures uisites infirmos nec uisus ultra de domo tua hac moribundis peste desites. Quod quidem propheticè dixit, & sua oratione & benedictione promeruit Satus 20. Martij c. 3. uita eius. An non iste, sic & h. de quibus iam diximus, Sacerdos magnus est qui in diebus suis placuit Deo, & in tempore iracundie factus est reconciliatio.

S. u. & adrianus quo Belgij Annales de S. Macario quondam Antiocheno Patriarcha referant plane memoranda signum, & ad uoluntatem propitium H. r. signata sua sede, cum quatuor discipulis Terram Sanctam peragravit, & postea per Germaniam in Belgium uenit: ac Gandauit in Monasterium S. Bavonis receptus, multis claruit miraculis. Leuis eius attractus aegros sanabat, inobediens uel loca egisset, grauis Gaudenlem plebem inuastit pestis. Contra quam triduum iudicium fuit ieiunium hominibus & pecoribus. Cuius Matarius ardentem pro populo oraret, p. stem cum alijs incurrit, & praedixit post suum interitum neminem hoc morbo illic interitum. Quod factum est. Nam ab eius morte libera fuit ciuitas: nam ut uideatur ipse fuisse uelut Piaculari uictima se suscipiens peccata populi, & morti offensus semetipsum, uel illa expiaret, & nam diuinam, a ueteret. Quia autem contra pestilentiae flagellum adhuc modis plurimum prodest eius intercessio, ideo in Belgio solet specialiter tunc invocari, atque eius Corpus quod Gandauit requiescit, in Monasterio Hannoniae, quae est primaria Ciuitas, delatum fuit, supplicante id Magistrato & Populo Montensium, ann. 1515, ob laeuissimam pestem, quae supra septem milia morti dederat. Experiunt autem Montenses Cives mox ab eius aduentu celestem opem. Et tandem plene liberati, remiserunt Pignus istud sacratissimum Corporis S. Macarii nouo se retro argenteo ad fabre elaborato adornatum. Illius anni tunc Chronographicum uersum ex Plalmo 117. sedimus.

IN MISERICORDIA TVASPERAUI.

Potest adungi huic Patriarchae Antiocheno Constantinopolitano Patriarcha S. Euthychius, potest

MANUSCRIPT

S. Cuthbertus

Ecclesi. 44

S. Macarius

S. Euthychius

potest

tens sanè Intercessor contra pestem, de quo in eius vita apud Sarrum 6. Aprilis sic legimus: Constantiopolitana pestis grassabatur, ut nisi hic à Deo elegerit, tamquam alter Phinees obstitisset, omnis gratia intercessisset. Quomodo autem placatus est Deus? Supplicationibus quas ipse adhibuit piensissimè à sanctissima magna Ecclesia usque ad eam Dei Genitricis Mariæ. Dum igitur supplicationes fierent, pepercit Deus populo, Angelumque cohibuit qui civitatem sine intermissione percutiebat. Imitatus est hac in re Vir admirabilis Davidem Prophetam, qui de ebaccharum peste propter populi enumerationem, dicebat ad Deum: *Ego peccavi, isti qui peccaverunt? Dem ego peccavi.* Hac in vita S. Eutychij Patriarchæ Sarrus ex Metaphraste.

2. Reg. 24

S. Carolus Borromeus.

lib. 4. de Consideratione ad Eugenium.

Ecclesi. 44

Denique inter Episcopos & Pastores sanctitate & zelo præstantes, potentes apud Deum pro averrenda a plebe pestilentia, eminet S. Carolus Borromeus nostro sæculo celebris & Sanctorum factis recens adscriptus. De illo sic legimus in lectionibus Officij Romani *Quo tempore pestis Mediolani grassabatur.* S. Carolus domesticam suppellectilem in egenos alienos contulit, super nudam in pestiferam tabula recumbens illos, morbo laborantes statim in vias, patris non respiciens affert. Et Ecclesie Sacramenta propriis ipse manibus administrans, mirum in modum solabatur. Humillimus interim precibus reconciliator accedens, publicam supplicatione indicta, fimo sibi ad collum alligato, nudis pedibus, etiam offendiculo cruentatis, crucem bajulans semetipsum pro peccatis populi hostiam offerens, divinam indignationem avertere satagebat Ita Breviarium Romanum.

O ergo Vivum potentem operè & sermone! O Pastorem de numero eorum, de quibus dicebat S. Bernardus. *Euerunt ante te qui se voros omnibus peccandis exponerent. Pastores opere & nomine gloriantes, sibi sibi repautes indignum, nisi quod salutis obtinere putarent non quarentes que sua sunt, sed impendentes. Impendere curam, impendere substantiam, impendere vitios.* Potuit dicere S. Carolus de Pestis eius egri in Vite Florigera. Idem S. Paulinus, qui cum laudaret, quod omnia sua dedisset pauperibus, sic ait: *Facile fuit ea, que nobis sum non intulimus in hunc mundum, nec potueramus auferre nobis, quæ quasi mutuas a redere. Nec ut cutis à carne distraximus, sed ut vestem à corpore deposuimus. Nunc opus est, ut que verè nostra sunt, dependamus Deo, & cor, & animam, & corpora nostra exhibentes in hostiam vivam. Quæ enim nobis gratia, si in alieno tantum fideles fuerimus, nisi de proprio servamus? Ita ipse epistolæ ad Carolum Sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo, & in tempore iracundiæ factus est reconciliatio.*

Ecce utique in hoc tempore reconciliator exstiteris, qui cum pietate & fiducia eius implorant auxilium, quia de ipso & de ipsius similibus verum est illud: *Isti sunt viri misericordis, quorum pietates non defuerunt.* Utique nec deerit pietate & misericordia utique in fiam sæculis, qui sibi verè fac-

tint devoti. Eius notissimè auxilium manifestè perceperunt Cives Namurcenses in pestilentia, quæ gravissimè in civitate eorum saeviebat. Cum enim Reverendissimus eorum Episcopus Engelbertus Sodalitium sacrum sub Titulo S. Caroli Borromei ad sedendam pestilentem luem, per plures annos ibidem grassantem, piè & celeberrimè instituit, & eamque Romæ confirmari, & privilegij ac indulgentijs adornari curasset: mox cœpit cessare plaga, ubi ad ventantibus Indulgentijs, & confirmatione dicti Sodalitij celebre Sacrum & Supplicationem instituit Episcopus, & Sodalitio multa magna pietate se adscribit petijissent. Hac de re nuper mihi facta est fides Namurci à personis pietate & doctrina præstantibus; & hæc est totius populi vox ibidem.

An. 1639

Dicendum ergo hic & orandum! *Sancti Pastores & Episcopi gregis Domini, eiusque Tutores & Patroni, pro illo intercedere dignemini in sua afflictione.* S. Gregorius, qui Litaniae & Processiones supplices contra pestem nos docuit: S. Remigij qui per Pallam in sepulchro suo delatam luem pestiferam sedasti: S. Eligij in cuius honorem Sodalitas erecta à morbo pestilentia est libera: S. Macari qui peste moriens pro plebe Mediator fuit: S. Carole & omnes Sancti & Magni Sacrosacerdotes, qui in tempore iracundiæ reconciliatio fuitis, & Deo placuistis, intercedite pro nobis assistite, &c.

CAPVT VIII.

Oratio inter eos, quos Ecclesia Confessores non Pontifices nominat, plurimi in flagello peccientia invocantur, quia eorum opem varij populi sunt experti, Paucos propono.

Non repero S. Rochum, cuius vita nota est, & sanctitates imperitæ per varias Italiae Civitates: cuius & imago Constantiæ tempore Concilij vniuersalis delata trucelestissimam ibi pestem dispulit. De S. Rocho vide specialiter à nobis dicta, cum de Pestis eius egri in Vite Florigera.

1. Inter antiquos recentemur S. Antonium, cuius opem ab antiquis sæculis pestiferentur pij, viadictam impij. Notum Belgis, quod Siluæ ducis anno 1566 accidit eorum plurimis testibus. Cum Calvinistæ dese virent in imagines, inciderunt in imaginem Sancti Antonij nonnulli sceleratissimi. Quam cum scirent à Catholicis honorari, quod S. Antonius contra pestilentem ignem solet inuocari, eò magis in eam debacchari lunt cum blasphemis vocibus. Fune enim collo, imaginis iuncto, eam duo traxere per civitatem, vtro loco publico incendio traderent, has adijcentes cum improprio voces: *Sic contra ignem sacrum patrociniaris, te ab igne eripis, & agnoscamus virtutem.* Verù non impune impij abicellerunt. E vestigio peste (quam Dni Antonij tam olim appellauerunt Cheliani; quod eam suo depellat patrocini) correpti sunt, totoque corpore inflati granorum piperis ignis ille couijce, Domum se recipiunt infelices, plaga quo

De alijs nonnullis non potesticius invocantur.

in vocantur.

S. Antonij.

niis.

Calvinistæ dese virent in imagines, inciderunt in imaginem Sancti Antonij nonnulli sceleratissimi.

Quam cum scirent à Catholicis honorari, quod S. Antonius contra pestilentem ignem solet inuocari, eò magis in eam debacchari lunt cum blasphemis vocibus.

Fune enim collo, imaginis iuncto, eam duo traxere per civitatem, vtro loco publico incendio traderent, has adijcentes cum improprio voces: Sic contra ignem sacrum patrociniaris, te ab igne eripis, & agnoscamus virtutem.

Verù non impune impij abicellerunt. E vestigio peste (quam Dni Antonij tam olim appellauerunt Cheliani; quod eam suo depellat patrocini) correpti sunt, totoque corpore inflati granorum piperis ignis ille couijce, Domum se recipiunt infelices, plaga quo

plagaque eorum socij deterriti, rogam accensum delectum tropidi. Tam atroci autem conlumbabant incendio toto corpore, ut postmodum animam infelicem exhalant, & funesta reliquerunt cadauera variorum colorum stigmatibus caruleis, prasinis, atris insignita. Peruotum id fuit toti civitati Siluaduceni in Brabantia, & pei Notarios & Scriptores Fide dignos publicis tabulis mandatum.

unam voluntatem, pertulissent. Magnus est talium numerus, quia per angustias huius ægritudinis multos Deus solet probare, & ad gloriam provehere.

Admirabile est quod hac de re legitur ex Archibus Conventus Antverpiensis de Theodenco à Monasterio Franciscano. Fuit Vir Apolliticus, concionibus & catechismis sua ætate Belgium illustrans. Cum Bruxellis anno 1489 gravissima pestis sæviret, mortuus Pastoribus, obtenta licentia Superiorum, suam obtulit operam. Et ne Conventum iusticeret, in publico toto Tentorium erexit, atque in eo Mensam in modum Altaris, ad reponenda Sacramenta infirmis, contiuo ministranda. Deinde totam civitatem obsequitabat, ut morientibus succurreret, illorum præfatus qui propria morte obituri erant ante alios. Erat illi comes quidam Sacerdos, qui licentia & nolâ Sacramentum gestantem præibat, donec pestilentia iubilans est Theodoriceus nullum vitra ministrum repertus, ipse met licentia pensâ suam ad Choidam dextrâ Ciborium, sinistra noian: gestans, vitrumque officium implevit. Cum hinc ob ventum lumen in Tentorio letuare acquireret, a Coctore cerevisiæ ad ades propius invitatus, cubiculum habuit. Mirum dictu! Cum omnium Braxatorem officinæ infectæ essent, hæc sola mansit immunita. Immo experientia compertum, omnes ex cerevisia huius officinæ biberentes, si ægri forent, sanati, si sani, præterierunt: quod meritum eius adscribendum. Duravit pestis annis duobus, & triginta millia absumptis: quibus dicitur Theodoriceus triginta duobus millibus Sacramenta administravit. Cum autem luce cessante hortaretur plebem ad gratiarum actionem, dixit sibi à Deo revalutum, duos tantum damnatos ex triginta duobus millibus: unum quia in fine vitæ desperasset; alterum quod confitei nolueret. Hæc ex Archibus Antverpiensibus.

S. Bernardinus Senens.

V. Vitam eius.

2. In vocandus etiam Sanctus Bernardinus Senensis, qui peste infectis maxima charitate inseruit, & alios secum ad id locos induxit. Audi eius zelum. Sciente peste anno 1440 in quem incidit Iub. l. us, innumeri peregrini Romam euntes & redeuntes confluebant in Hospitale B. Virginis de Scala in civitate Senensi, augebaturque numerus ægrotorum & morientium. Locus ob terrorem ita erat horrois, ut non reperirentur qui inseruirent, proposita etiam magna mercede Bernardinus unum agens vigesimum, zelo pio incitatus est, ut huic subveniat necessitati. Nihil metuens contrarium, imò vltimò se morti offerens, suscepit ministerium, ut Christo in membris letuaret. Cumque solus non sufficeret ob multitudinem, duodecim pios adolescentes efficacissimis verbis adhortatus est, ut secum curam susciperent, ostendens quomodo ægris seruiant, Christo seruiunt, & tali occasione si moriantur, Christo mori, qui pro eis mortuus est; quo nihil optabilius Christiano. Deinde addidit: *Videte Fratres ignem accensum quo penè Orbis confragat, securis arbori admetata est: saltem messem sollicitat. Quid nobis de vita prorogatione possumus polliceri, a iis quotidie videmus mori, & quidem in iustos solales. Nos si in charitatis officijs obierimus, ad Deum evolebimus. Si evaserimus, tota vita letabimur hac officia Christo præstisse in pauperibus, memores niti apud eum carere mercede. Si vero ergo vivamus, si vero moriamur, non possumus Deo serui nio non lucrari. His persuasi adolescentes, locos se adiungere magna constantia & zelo.*

3. Qui pestiferis in seculo corripit: pestis, & mortui sunt.

3. In vocati possunt cum Sancto Bernardino omnes, qui peste infectis seruiunt, & idèò morientes in gloriam translati sunt. Hos Martyrum numero adscribit Martyrologium Romanum, dū 28. Februar. sic loquitur: *Alexandria commemoratio Sanctorum Presbyterorum, Diaconorum, & aliorum plurimorum, qui tempore Valeriani Imperatoris, dum pestis grassaretur saevissima, morbu latiorantibus ministrantes, libentissimè mortem appetiere: quos velut Martyres religioforum fides venerari consuevit.* Hæc ibi. Hos plurimis laudibus profectus est Sanctus Dionysius Episcopus, Alexandrinus apud Eusebium lib. 7. cap. 16. & 17. ubi ait: *Plurimum hi à populo laudati, adeo ut istud genus mortis, quod propter incredibilem pietatem & robustam fidem, suscipiebatur, nihil à martyrij splendore abesse crederetur.* Ita Eusebius.

Attende igitur hinc quot millia per angustias pestilentia Deus ad te vocet quotannis. Illi compati possunt his, qui similiter angustiantur, quia didicerunt experientia compassionem. Idèò sub titulo generali invocari possunt.

Sunt verò & nonnulli celebres Sanctorum catalogo adscripti, qui peste sunt defuncti, tunc invocandi.

S. Rochum sæpius peste percussum, actendem in carcere peste ossille, passim tradunt Scriptores vitæ eius: De quo aibi egi in eius Felis.

S. Ludovicum Regem Gallia in Syria peste sublatum, & ad æterni Regni gloriam translatum, pro comperto habetur.

S. Guidonem Anderlaci propè Bruxellas pestilentia defunctum testatur Molanus, & alij in eius vita.

S. Bernardum Senensem, Institutorem Ordinis Montis Oliveti, pestilentia etiam vitam suam sumpsit tradit Bzovius ad annum Domini 1348.

Nominis celebris Sancti tempore pestis in Syria sublatum, qui post defunctus

4. Illi qui peste laborarunt.

4. His adiungendi quicumque in cælos evolarunt, cum prius in corpore suo epidemicam pestem per patientiam & resignationem perfectam in di-

S. Nico.

ANTIQ

S. Nicolaus Rouennas Ord. S. Domini ei eodem castro laborantem fecit. Tantis exhalabat factor, morbo obijt an. 1398. Et B. Contraoinus Brixienfis vt nemo ei veller ministrare, nec accedere quis eiusdem Ordinis an. 1429.

S. Hemelinus Presbyter Fenaci prope Thinas color, & febre pestilentie defunctus ferunt. Fuit hic afflatus, S. Ramoldi Patroni Mechliniensis.

Hi omnes tempore pestilentie specialiter invocari possunt, & plures alij occurrent diligenter legenti vias Sanctorum. Multos enim reperiet vel morbum istum passos, vel in alijs illum sanantes.

Inter eos qui recenter Romano Calendario adscripti sunt, reperio S. Hyacinthum Ordinis S. Domini in Polonia multos a pestilenti carbone sanasse sola sua benedictione.

S. Franciscus de Paula transiens per Civitatem Bormensem visitavit & sanavit omnes peste infectos.

SS. Ignatij & Xaverij Reliquijs & invocatione multi evaserunt pestilentia iam contracta incolu- mes.

SS. Bernardi & Francisci intercessione multi eam sanavere ab eodem morbo.

Sed hos paucos in tanto numero recensuisse sufficiat, quorum precibus plurimum proderit in pestilentia se devotissime commendare, & deprecando dicere: Omnes Sancti qui peccatis servare ex charitate dignati estis: Omnes SS. qui peccatis afflicti estis in gloriam assumpti: Omnes Sancti qui dono Dei hunc latibiferum morbum sanastis, intercedite pro nobis hac luce afflictis, &c.

C A P V T X.

De Sanctis Virginitibus & mulieribus in pestilentia invocandis.

Postremo nonnulla de sexu femineo commemoranda sunt, quarum specialiter in flagello pestilentie patrocinium implorandum. In primis memini oportet quam potens sit S. Anna, Mater Martæ, Avia Christi. Hi Tituli satis monent nos ad eam in necessitatibus recurrendo hand repullam passuros. Erat hac præsexim adventitate per S. Annam familias pias protegi norunt. Christo Iesu, & Mariæ, & Annæ devoti. Vnde multi suis tunc inscribunt adibus & portis hæc titia nomina, IESUS, MARIA, ANNA.

SS. Maria Magdalena & Marthæ.

1. Non etiam prætereunda est S. Maria Magdalena, quæ inter mortales agens lacrymis pijs peccatis impetrare vitam mortuo Lazaro: quanto facilius inter Beatos vivens ægris fortentibus poterit impetrare sanitatem, aut sanis protectionem? Nec ab ea dissiungenda est Mariæ Soror eius, quæ & cooperata est suscitatori Lazari, & multa habet apud Deum privilegia, quia Christi Iesu Hospita.

S. Catharina Senensis.

2. Invocandam & hic propònimus S. Catharinam Senensem, quæ erga afflictos fœtido & contagioso morbo charitate excelluit. Quod cum variis declaravit occasionibus, illud in primis memorabile est, quod circa quandam Soror Ord. S. Domini dicit, & efficit vt nullis afflictionum tenebris, nec ipsa

Mariale.

Y

castro laborantem fecit. Tantis exhalabat factor, vt nemo ei veller ministrare, nec accedere quis possent nisi obtructis naribus. Hoc audiens Virgo Christi, iucunda facie ipsum adijt, & obsequium obtulit. Decebat vlcus, abstergebat, elucebat, nihil horrois præ se ferens, obstupescere ipsa ægrâ. Tamidit Satans, & cum Virginis voluntatem evertere non posset, quodam die febre intolerabili evertere conatus est stomachum propè vsque ad vomitum. At Virgo hæc mansit constantissima, & seipsum sic allocuta est: Sicine abominaris ô mihi Sororem tuam Christi sanguine redemptam, cum in deteriore valeas incidere ægritudine? Sic te extimulas, osque & nates in pectus ægrorantis inclinans, vlceri applicuit, & permansit, donec caro spiritui subderetur, & donec ægra clamaret. Cessa, cessa, ô Elia, nolite adeo immani pudore corrumpere. Ita habet eius vita apud Suriium cap. 9. Quæ ergo tanta compassione ferebatur erga afflictos ægritudine, an putas nunc eam compassionem depoluisse, & oblivioni tradidisse, & denegari se contigebat succurrere.

Sed & ipsa dum viveret, tres peste laborantes suâ oratione sanasse legitur, inter quos fuit P. Raymondus eius Confessarius, Ecce quam potens est coram Deo eius oratio & intercessio.

4. Addamus & S. Catharinæ S. Lydinam, Virginem Schiedamensem in Hollandia. Hæc cum perpessa fuerit molestias & cruciatus indicibiles triginta & amplius annis, ceterè didicit ex his quæ passa est ægris & afflictis compati, eisque vel patientiam impetrare, vel sanitatem.

5. Invocatur & in Belgio S. Lugardis, Virgo Aquariensis, vbi & corpus eius colitur, loco non longè à Nivellis distante in Brabantia. Hæc dum ægra foret, prædixit pestilentiam in Monasterium suum Aquariense Ord. D. Bernardi, mox à morte sua venturam sed statim etiam cessaturam; quod quidem eius meritis adscribitur.

6. invocatur & in Sicilia B. Rosalia Virgo, cuius sacras corporis exuvias Deus paucis abhinc annis, post quingentorum ferè annorum latebras miraculorum multitudine coruscantes, ad salurem Sicilia, totiusque Italiæ mirè patefecit, dum per eandem communem pestis lucem omnia populantem stetit & sustulit. Quocirca illustrissimus Archiepiscopus ac Senatus, Populusque Banormitanus illas publicis colendas honoribus exposuit anno Iubilari 1625. Vide vitam eius compendiosè apud Cornelium à Lapide in cap. 24. Eccl. pag. m. hi 21.

7. Claudat agmen S. Genouefa, quæ piè solet invocari in tempore inacidie, & in pestilentie flagello. Sicut cereus quem nocte ad orationem præferebat vento extinctus, mox ipsa orante ab Angelis est accensus, ideoque eius imagini subscribitur: Non extinguatur in nocte lucerna eius. Sic & ipsa his qui in nocte tribulationis sunt, lucem accendit, & efficit vt nullis afflictionum tenebris, nec ipsa

S. Lydinæ

S. Lugardis

B. Rosalia

S. Genouefa

Prov. 31

ipsa

ipsa morte, lucerna devotionis eorum extinguitur. Fuit illis splendor sanctitatis, iugis orationis, abstinentiae, necnon miraculorum insignium erga febris malignae laborantes, quos solo tactu vel benedictione sanitati reituebant. His Deidonis praeluxit Galliae, & toti Orbi Ideo S. Symeon Stylites per litteras eius se precibus commendavit ac S. Remigius, Clodoveus, Clotildis, alijque Principes & Praelati, illi coram magno eam in honore habuerunt, Hinc & Parisienses eam vt Panormam colunt. Potens igitur est in tempore pestilentiae zygis sanitatem, & suis protectionem suu o patto: nio impetrare.

Orandum ergo hic & dicendum: S. Anna Mater Mariae, Avia Christi: S. Magdalena qua Lazaro ferebat vitam lacrymis impetrasti: S. Catharina Senensis, qua ulcere horrido afflicta cum amore servasti: S. Liduina qua tringenta annorum patientia admirabilem morbum exhibuisti S. Ro alia, qua amore Iesu Christi in antro habitare, & herbis ac radicibus vici tota vita decessisti. ibiq; Christo commori & consopeliri elegisti: S. Canonessa qua malignas febres solo tactu & oratione sanasti: Omnes SS. Virgines, Omnes Sancti & Sanctae Dei intercedite pro nobis afflicti, &c.

Ex numero Beatorum innumero hoc contagio afflicti opem ferentes selegi ex factis & Ecclesiasticis Historiis anno Domini 1636. qui annus afflictiissimus fuit tristissimusq; ob pestilentiam acerbissimam apud nos & vicinos omnes populos grassantem. ita vt stans inter mortuos & viventes hos Patronos, & apud Dominum deprecantes perlubenter invocaverim pro plaga gravissimam oves meas percellente & percutiente. Nec inefficax mihi & illis eorum fuit auxilium.

CAPVT X.

Thema. Ego cogito cogitationes pacis, & non afflictionis Hier. 29.

Dicit Dominus per Hieremiam: Ego scio cogitationes quas cogito super vos, cogitationes pacis, & non afflictionis, vt dem vobis finem & patientiam. Et inuocabitis me, & ego exaudiam vos. Quare me & dicitur post inuocauerit: & qualiter me in toto corde vestro. Fidelis sermo & omni acceptione dignus plenus melle & consolacione tempore afflictionis. Veru videtur nonnulli hoc tempore post torres reperitas preces & privatas & publicas, post tot supplicationes totius cleri & populi flagello mortalitatis nihilominus perdurante, dicere: Etane sit cogitacione pacis? Immo veru cogitaciones sunt gravissima afflictiones. En filij videt coram se parentum suorum tantissima funera, & parentes quoque & conuerso filiorum & filiarum suarum corpora efferti vident, propinqui propinquos luctu prosequuntur, amici amicos desunt. En ubiq; funera, lamenta, luctus, lacrymae. An non ha cogitaciones afflictionis? Dicere possimus cu Propheta Abacuc: Vtque quo Dominus clama-

bo, & non exaudietis? Vociferabor ad te vniuersum, & non saluaberis. Sed audiamus quid responsum fuerit. Propheta hic conuocatus, idem eum videtur nobis respondere Dominus: Et respondit mihi Dominus ait. Scribe vnum, & explana eum super tabulas, vt percurras qui legerit eum. Si moram fecerit, expecta eum, quia veniens veniet, & non tardabit. Haec politema verba omnes afflicti debent legere & tuminare, & in cordis sui tabulis descripta gerere. Quia est illud ab eo promissu: Ego cogito super vos cogitationes pacis, & non afflictionis, vt dem vobis finem & patientiam. Quare me, & in uocauerit cu toto corde quaseritis. Non potest veritas incitari. Si moram fecerit, non mentietur, expecta eum.

Sed afferamus nonnullas rationes, quae taret Dominus & moram faciat, licet ad eum in afflictione clamemus.

Primo, scit divina Sapia quod non expediat tam cito manum retrahere percutentis, & quidem scit nobis expedire, vt manum hanc exteniam attendamus cum timore & tremore. Sic nempe dicimus hic humiliari sub manu potentis Dei, vt exaltemur in tempore uisitationis. Monemus clamare cu Propheta, & dicere: Haec omnia uenerunt super nos, nec oblitui sumus te. Et non recessit retrahere cor nostrum, quonia humiliasti in loco afflictionis. Propter te mortificamur toto die, estimati sumus quasi oves occisionis. Quare faciem tuam avertis, oblitui serui iniquitatis nostrae & tribulationis nostrae. Humiliata est in puluere anima nostra, conglutinata est in terra uenter nostra. Surge adiuua nos, &c. Memor quoq; hinc incertitudinis vitae nostrae, & per consequens dispositionis internae, quasi nobis diceretur quod Regi Ezechiae: Dispone domus tua, quia morietur. Aut quasi nobis diceretur idem quod olim Iheremias: Erat vita pendens ante oculos tuos die ac nocte, & non credes uis tua, sed timebis die ac nocte. Mane dicit: Quis mihi det uesperum? Et uesperu quis mihi det manum? Propterea qua tuis uidebis oculis. Quasi dicit: Vita tua semper erit in periculo posita, & quasi in dubio suspensa, ut non possis fidere vitae tuae, aut de vno die te securare. An non haec uera sunt tempore saeculis nunc mortalitatis?

Quocumque aspiciamus nihil est nisi mortis imago: Eum qui lacrymis angulus omnis habet incerti sumus mane an uidebimus uesperam; in uespera, an mane inueniamus. Quid ergo restat nisi meditari vt Columba cum gemit, & dicitur cum cordis copunctione Dominus, ac cum spiritu humilitatis: De mane usque ad uesperam finies me. Nunc ergo nobis dictum cogitemus illud Hieremias: Et tunc tibi specula, pone amaritudines, dirige cor tuum in uiam rectam. Ascende in mentis speculam, erige oculos, & circumspecte miserias & amaritudines circumcingentes. Considera an in statu in quo auderes mori. Et his omnibus consideratis dirige cor tuum in uiam rectam, vt in illa inueniaris a Domino, quicumque hora aut die uenerit ad te, vt euocaverit te ad se.

ANTIQ

Abacuc

Secun

Refp. 2. Secundò idèo tardat Dominus retrahere manum suam percussentem, quia expedit eis, qui percutiuntur, & ex hac vita tolluntur. Quor pueris & infantibus Deus tempore mortalitatis replet Paradiſum suum, impletque ruinas & locum Angelorum, qui ex illo cecidèrè ob superbiam? Quor animabus puris adhuc & innocuis in tenera adolescentia ſolidatis Cælum suum tunc adornat, quasi nouellis fideribus? Quam multos per amaritudinem morbi & mortis purgat tunc, vt iocospurgatos in conspectu suo ſilat & confirmet? His dicere possimus illud S. Petri: *Deus autem omnis gratia qui vocauit vos, ipse modicum postea perficiet, confirmabit, solidabitque. Ipsi gloria in ſacula ſaculorum.* Multi tunc qui ab hominibus deseruntur, specialiter per gratiam a Deo visitantur; & in eum proiectos consilium cum fiducia & compunctione perfecta, saluantur. Propterea dicebat Beatus ille Vir Theodoricus à Monasterio, de quo supra cap. 8. Multi tunc qui ab hominibus deseruntur, specialiter per gratiam a Deo visitantur; & in eum proiectos consilium cum fiducia & compunctione perfecta, saluantur. Propterea dicebat Beatus ille Vir Theodoricus à Monasterio, de quo supra cap. 8. Multi tunc qui ab hominibus deseruntur, specialiter per gratiam a Deo visitantur; & in eum proiectos consilium cum fiducia & compunctione perfecta, saluantur.

Refp. 3. Tertiò idèo Deus non exaudit citò clamantes ad se mortalitatis tempore, quia aliqui maerent in peccatis: vel postquam percussuerit illa adhuc reperiunt. Ionas aliquis dormit in festina & fundo nauis iacens, frustra Nautæ orant donec suscitetur. Multorum peccata sunt velut nubes conglomerata impediens ne traiecit oratio cum efficacia: & lux fauoris diuini ad nos descendat cum gratia. Oportet igitur omnes ad Deum reuerti toto corde, tota cordis contritione, quandoquidem dicat ipse: *Qua-*

retis me & inueniatis, cum in corde vestro me quaesieritis. Ego enim cogito cogitationes pacis & non afflictionis. Nolite igitur conqueri nium de nocte tribulationis perdurantes, sed si quaeritis, querite, conuertimini & venite; à custodia maritima vsque ad noctem in Domino sperate.

Refp. 4. Postremò dicamus idèo Deum differre auxilium, vt nostram probet fiduciam & perfuerantiam. Hęc nimirum est orationis efficacia conditio inter primarias, vt alibi diximus.

Heb. 4. Attendamus ergò nunc illud Apostoli monitum salubre: *Habemus Pontificem magnum, Iesum Filium Dei, qui penetrans Cælos, tenemus spei nostræ confessionem. Non enim habemus Pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris. Adeamus cum fiducia ad thronum gratiæ eius, vt misericordiam consequamur, & gratiam inueniamus in auxilio oportuno. Quis est Thronus gratiæ eius, nisi Ecclesia Sancta ad quam congregamur? Quis est Thronus gratiæ eius? nisi Crux veneranda quam nunc cum pietate debemus inspicere, cum sit Fors omni gratiæ? Quis est Thronus gratiæ eius, nisi Altare in quo immolatur incruentus? Quis est Thronus gratiæ eius, nisi Sacramentum admirabile, in quo tamquam in Propitiatorio & Arca fœderis Iese exhibet, vt excipiat preces nostras, & exaudiat perſeuerantes? Illuc, itur accedamus cum fide & fiducia vt inueniamus misericordiam. Illa egimus pro nobis, pro fratribus, pro peccatis nostris, pro omnibus afflictis, pro flagellis diuinis avertendis. Ibi inuenimus quam in Fonte misericordiæ; ibi inuenimus gratiam in Throno gratiæ; ibi inuenimus diuinam in Thesuro clementiæ; ibi inuenimus lucem in Soli; ibi inuenimus feruorem in igne; ibi inuenimus solatium in sua scaturigine; ibi inuenimus medelam & salurem in salutis Auctore. Non dimittamus eum nisi benedixerit nobis; iustemur cum eo tota nocte afflictionis, seuenti prece & amore, cum lachrymis & lamentatione; donec aurora nobis illucescat depulsa meroris caligine, donec inueniamus auxilium oportuno in nostra necessitate.*

Et quandoquidem etiam Mater Christi MARIA, Mater est misericordiæ, & Thronus gratiæ eius, accedamus & nos ad eam, siue ad eum, qui in hoc Throno sedet, & per illum gratiam in auxilio oportuno effundit, & dicamus: *Deus misericordiæ, Deus pietatis, Deus indulgentiæ, qui mihi eris super afflictionem populi tui, & olim dixisti Angelo, contine manum tuam: ob amorem illius Throni & Stelle gloriosæ, cuius vbera pretio, a contra venenum peccatorum nostrorum iuxisti dulciter, presta auxilium gratiæ, vt in peste & improuisa morte liberemur. Hoc impetra, & nobis auxiliare, & pissima Dei Genitrix, qua contriuisisti caput serpentis. Per Iesum Filium tuum, &c.*

CAPVT XI.

Thema. Benedictus Deus Pater misericordiarum, qui consolatur nos in omni tribulatione. 2. Cor. 1.

Deus, & Pater Domini nostri Iesu Christi, Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra.

Ecce igitur modo congregamur, ut eum benedicamus, quia castigans castigauit nos, & morti non tradidit nos. Agnouimus manum eius extendam, sed paternam manum, quam osculamur & adoramus. Quinimodo etiam congregamur, ut benedicamus eum non solum pro viuis sed etiam pro mortuis. Hinc filios, adjs Patrem aut Matrem suam, alios quoque fratres & affines suos. Quid dicemus ad haec? Sit in omnibus benedictus Deus & Pater, cuius voluntas non potest non esse iusta, sancta, licet nobis videatur dura & aspera. Scimus quia diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, etiam ipsa infirmitas & mors, non minus quam sanitas & vita. Sicut enim viuimus, Domino viuimus, sicut morimur, Domino morimur, sicut uiuimus, sicut morimur, Domino sumus. Tamquam uasa in manu & officina figuli in eius manu sumus, ut pro libito de illis disponat, formet, deformet. An non habet potestatem Figulus illi, ut conterat & confringat, ut reparet & restauret?

Exhortatio breui ad p qu lum pro gratiarum actione dum cesari sigellum. Nil ingratitude detestabilis coram Deo hominibus. Est enim illa uelut uentus uolans & efficiens sibi fontem pietatis rorem misericordiae, fluctuata rati: ibi cessat gratiarum discursus, ubi recursus non fuerit. Nec modo uisibilis augetur ingrato, seu quod accipit, ueritur et in prauidicium infirmitate in modico, non cessat dignus minere ampliori. Sic haec de re loquitur S. Bernardus: Optima igitur beneficiorum cultus est memoria illorum, & praestatio gratiarum.

Quapropter percurrens Scripturas sacras, reperio post beneficium aliquod speciale perceptum solennes semper, & publicas gratias Deo fuisse petentes.

Exempla Gratitudinis.

Gen. 3.

Sic Noe edificat altare, & de omnibus pecoribus mundis & uolueribus offert holocaustum Domino, postquam liber e uastis a diluuiio: Et odoratus est Dominus odorem suauitatis, dixitque: Non percutiam uirum animam uiuentem, &c. Imo potuit signum faciens, & uoluit ut foret testis in Caelo fidelis patris sui cum Noe & filijs eius.

Gen. 35.

Sic Iacob euocata omni domo sua, dixit: Abiite Deos alienos qui sunt in medio uestris, & mundamini ac mutate uerimenta uestra. Surgite & ascendamus in Bethel, ut faciamus ibi altare Deo, qui exaudivit me in die tribulationis meae. Dederunt ergo ei omnes Deos alienos, & omnia idola, & in aures, quae erant in auribus; & infodit ea subter thesaurarium. Et ascendit in Bethel, id est, in domum Domini, ad gratiarum actionem sollempniter peragendam.

Exod. 17.

Sic uoluit Deus sacrificium Agni sibi immolari in gratiarum actionem quia eduxerat eos in columnas ex Aegypto, nec ibi a filijs fuerant pestilentia, aut plaga aut flagellis. Quare ibi dicitur: Ultima transitus Domini est, quando transit per domos Filiorum Israel in Aegypto percutiens Aegyptios, & domos uestras liberans.

2. Reg. 24.

Similiter & Dauid post pestilentiam altare erigit, ubi apparuerat Angelus, & sacrificium offert in gratiarum actionem.

1. Tob. 13.

Audiamus insuper quid Tobias dicat Angelus Benedictite, inquit, Deum Coeli, & coram omnibus uiuentibus confitemini illi, quia fecit uobiscum misericordiam suam. Quapropter Tobias postquam sanitatem recuperasset, aperuit os suum, & dixit: Magnus es Domine in eternum, & in omnia saecula regnum tuum, quoniam tu flagellas & saluas, deducis ad inferos & reducis, & non est qui efficiat manum tuam. Confitemini Domino Filij Israel, ipse castigauit nos propter iniquitates nostras, & ipse saluauit nos propter misericordiam suam.

2. Cor. 1.

Propterea quoque dixit Apostolus: Benedictus

Inaque bonitate, sapientia, providentia, potestate sua, quodam euocauit & emigrare uoluit ex eadem pietate, sapientia, providentia potestatis nos liberauit. Ideo ei gratias reddimus, tanquam Patri consolationis, qui post tempestatem tranquillam facit, post tenebras lucem, post lacrymas gaudium infundit, post terrorem inducit securitatem, post pericula incolumitatem dat & liberat. Benedicimus ergo eum coram omnibus uiuentibus, hoc est coram Angelis & Sanctis Dei. Hi enim sunt proprie uiuentes uera uita, felici, uita aeterna, & permanente uita, in Regione uiuorum existentes. Nos autem potius comparamur inter mortuos, uel morientes, quam diu adhuc agimus in Regione umbrarum mortis.

Sed & ipsos inter Angelos & Sanctos Dei benedicere debemus, quorum auxilio & tutela incolumes euasimus. Ac in primis post Iesum Mariam benedicimus, quae fuit Mediatrix nostra, Aduocata nostra, Filio suo nos commendans, Filio suo nos representans, ut oculos benignitatis ac misericordiae suae ad nos conuerteret. Haec est Consolatrix fidelium & Auxilium Christianorum. Deinde gratias debemus agere Angelis, & eos benedicere, & praesertim Angelum Parochiae huic nostrae ad custodiam destinatum & protectionem: Custodesque nostros particulares, quorum beneficio gradus crucentis nos percutiens in uaginam est reconditus. Insuper gratias agere & benedicere debemus Patronos speciales Ecclesiarum nostrarum, cum Sanctis illis quos specialiter in afflictione inuocamus, Petrum & Paulum Apostolos, Adrianum & Sebastianum Martyres, Germanum & Carolum Pontifices, Antonium & Rochum Confessores, &c. Ad hunc effectum tendunt haec preces publicae & supplicatioe.

ANTIO